

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ
академіка АН УРСР О.В. Фоміна

до 150 – річчя
від дня народження вченого

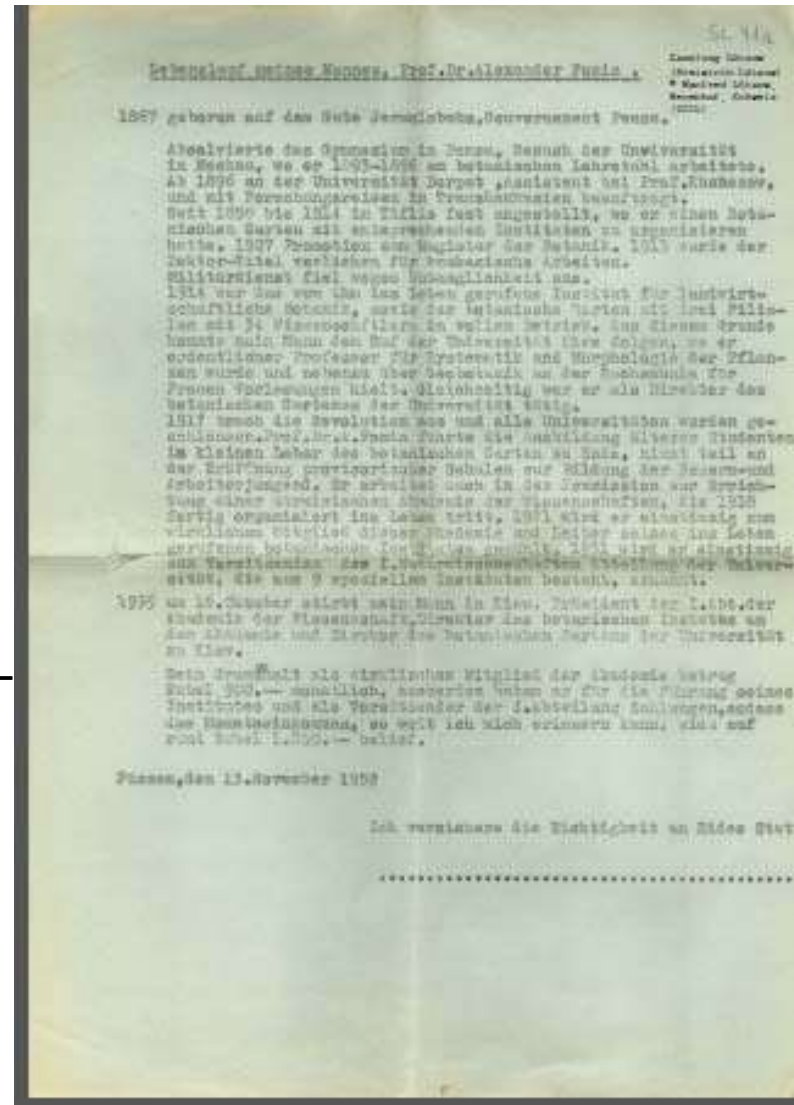
С.Я. Кондратюк, М.В. Шевера

Інститут ботаніки
ім. М.Г. Холодного НАН України

Народився
2 травня 1867 р.
у с. Єрмоловці
Петровського повіту
Саратовської губернії
Росії

Біографія О.В. Фоміна,
написана О.Г. Радде-Фоміною у 1959 р.
Архів Dr. M. Lutzow

У 1889-1893 рр. –
студент природничого відділу
фізико-математичного факультету
Московського університету

Викладач природознавства
Жіночої гімназії в м. Дерпт

Співпрацює у Дерптському
університеті у проф. Е.Руссова,
згодом у проф. М.І.Кузнєцова

У 1907 р. у Дерптському університеті О.В. Фомін за матеріалами монографії «*Cucurbitaceae* и *Campulaceae* флоры Кавказа» захистив магістерський ступінь,

у 1913 р. там же за монографією «*Pteridophyta* Крыма и Кавказа» — докторський ступінь,

у 1909 р. його обрано професором

З 1902 р. працює головним ботаніком
Тифліського ботанічного саду

З 1914 р. завідувач кафедри ботаніки й директор ботанічного саду
університету св. Володимира в Києві

ОСНОВНІ НАУКОВІ ЗДОБУТКИ

Автор та редактор

разом з М.І. Кузнецовим і М.А. Бушем

“Flora Caucasica critica”,

досліджував сфагнові мохи

околиць Києва та Харківщини,

автор «Флора України. I. Pteridophyta»,

«Обзор Крымско-Кавказских видов можжевельников»,

«Голонасінневі Кавказу та Криму»,

«Папоротникообразные» у «Флоре Сибири и Дальнего Востока»,

«Папоротниковые (Filicales)» у «Флоре СССР»,

беззав’язкові, папороті та голонасінні, амарилісових

і півникових (спільно з Є.І. Бордзіловським)

для “Флора УРСР”,

розробив перше районування України,

підготував “Флора УРСР” тощо

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ О.В. ФОМІНА

Один із засновників
Російського ботанічного товариства,
“Вісника Тифліського Ботанічного саду”,
“Вісника Київського Ботанічного саду”,
різноманітних Комісій ВУАН,
у т.ч. Ботанічного Кабінету та гербарію ВУАН –
попередника Інституту ботаніки АН УРСР,
написав статут та склав структуру інституту,
підготував доповідну записку про Ботанічний сад ВУАН тощо

Похорони О.В. Фоміна (1935 р.) Архів Dr. M. Lutzow

ЮВІЛЕЙНЕ ЗАСІДАННЯ
КИЇВСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ
УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО ТОВАРИСТВА,
присвячене 150-річчю від дня народження
академіка АН УРСР О.В. Фоміна
(11 травня 2017 р.)

Відкриття нової дошки О.В. Фоміну у Ботанічному саду імені акад. О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка:
В. Коломійчук і О. Сенчило

Учасники ювілейного засідання
у Ботанічному саду імені акад. О.В. Фоміна
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

З доповідями на урочистому засіданні виступили:

к.б.н. В.В. Капустян – «Олександр Васильович Фомін – фундатор ботанічної науки в Україні»,

к.б.н. М.В. Шевера – «О.Г. Радде-Фоміна – дружина та соратник у творчій праці великого вченого»,

к.б.н. Коломійчук – «Проект організації Ботанічного саду ім. акад. О.В. Фоміна – новий погляд на розвиток його території».

Капустян В. В., Сенчило О. О., Коломійчук В. П.,
Головченко А. М., Палагеча Р. М., Капустян А. В.

Академік О.В. Фомін – фундатор ботанічної науки в Україні

(присвячується 150-річчю з дня народження)

Опубліковано книгу
до 150-річчя рiччя
вiд дня народження
вченого

Teloschistaceae

Fominiella S. Y. Kondr., D. Upreti et J.-S. Hur

- В березні 2017 року на основі тригенної філогенії родини телосхістових лишайників родини Teloschistaceae, що базується на послідовностях ядерної (ITS1/ITS2, 28S nr LSU) та мітохондріальної (12S mtSSU) ДНК описаний новий для науки рід лишайників *Fominiella* S. Y. Kondr., D. Upreti et J.-S. Hur

O. Fomin
1915

Kondratyuk S.Y., Lőkös L., Upreti D.K., Nayaka S., Mishra G.K., Ravera S., Jeong M.H., Jang S.H., Park J.S., and Hur J.-S. (2017): New Monophyletic Branches of the Teloschistaceae (Lichen-Forming Ascomycetes) proved by three gene phylogeny. *Acta Botanica Hungarica* 59(1–2), pp. 71–136, 2017 DOI: 10.1556/034.59.2017.1-2.6

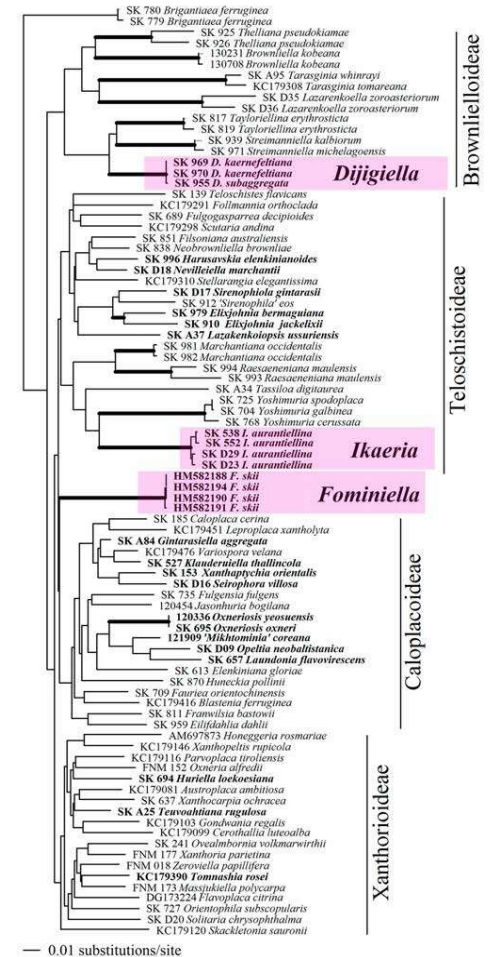
Teloschistaceae

Fominiella S. Y. Kondr., D. Upreti et J.-S. Hur, in Kondratyuk et al.,
Acta Botanica Hungarica 59(1–2): 87 (2017)

- Рід названий на честь відомого українського ботаніка, академіка **Олександра Васильовича ФОМІНА**, який заснував декілька ботанічних установ та періодичних видань в Грузії та Україні, включаючи і Інститут ботаніки нині відомий як Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
- Etymology: This genus is named after the well-known Ukrainian botanist Olexandr Valyljovych Fomin, specialist on cryptogamic plants, who is founder of several botanical institutions and periodicals in Georgia and Ukraine including recent institution known as M.H. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine.

O. Fomin
1915

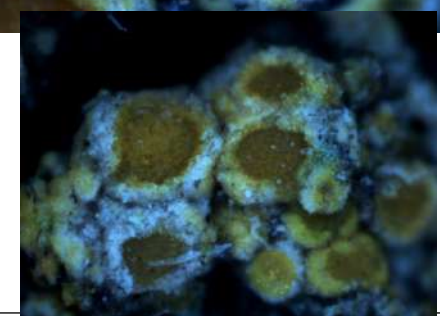
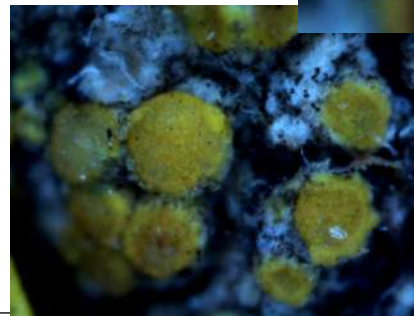
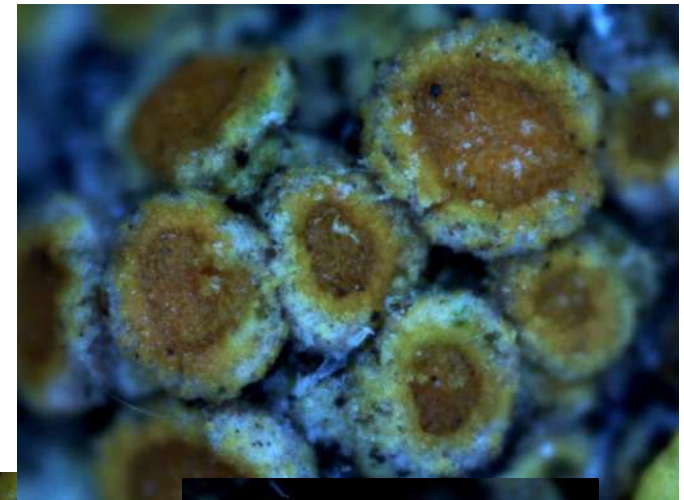
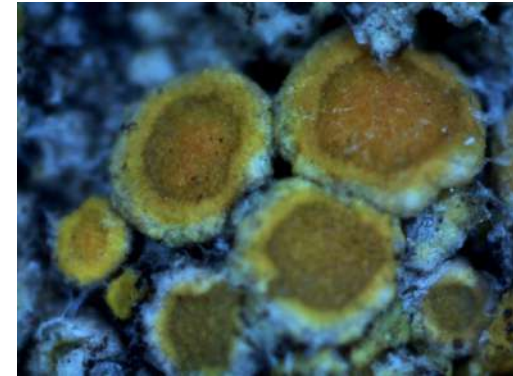
Teloschistaceae

Fominiella S. Y. Kondr., D. Upreti et J.-S. Hur

- Типовий вид: *Fominiella tenerifensis* S. Y. Kondr., Kärnefelt, A. Thell et T. Feuerer
- Рід включає два види, зокрема: *Fominiella tenerifensis* (тип роду) та *Fominiella skii*.
- Вид *Fominiella tenerifensis*, описаний у 2017 році, поки-що відомий лише з Канарських островів (Іспанія).

O. Fomin
1915

Teloschistaceae

Fominiella S. Y. Kondr., D. Upreti et J.-S. Hur, in Kondratyuk et al.,
Acta Botanica Hungarica 59(1–2): 87 (2017)

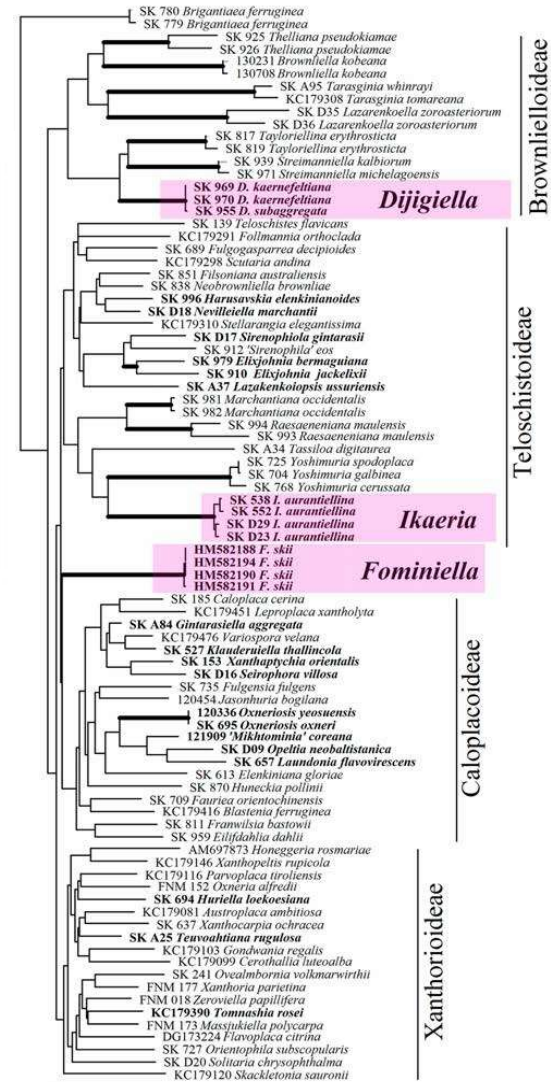

Fominiella skii

O. Fomin
1915

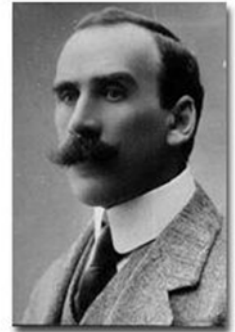
Вид *Fominiella skii* на сьогодні відомий з низки країн південної Європи (від України до континентальної Іспанії).

— 0.01 substitutions/site

Teloschistaceae

Fominiella S. Y. Kondr., D. Upreti et J.-S. Hur

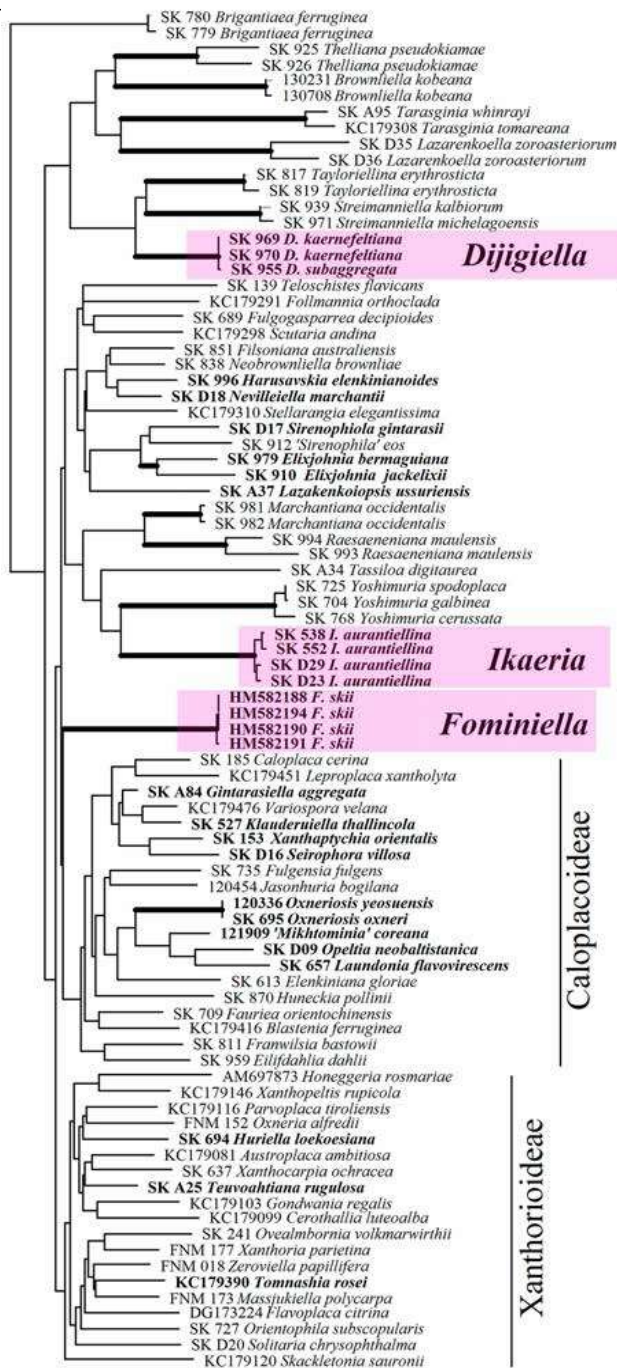
O. Fomin
1915

Brownlielloideae

Teloschistoideae

Caloplacoideae

Xanthorioideae

- За даними тригенної філогенії основаної на послідовностях ядерної (ITS1/ITS2, 28S nr LSU) та мітохондріальної (12S mtSSU) ДНК рід *Fominiella* займає проміжне положення між відомими на сьогодні підродинами Brownlielloideae, Teloschistoideae, Caloplacoideae та Xanthorioideae, та утворює окрему гілку.
- Можливо, він належить до нової, на сьогодні ще не описаної, підродини.
- Будемо мріяти про нові таксони на честь академіка О.В. Фоміна.

Тригенна філогенія*

[* довідка]

- До 1990-х родин телосхістових включала чотири широко поширених роди лишайників *Caloplaca*, *Xanthoria*, *Teloschistes* та *Fulgensia*, а також шість монотипових родів (Kärnefelt 1989).
- В 2017 році в цілому на основі тригенної філогенії запропоновано 97 родів лишайників, що належать до чотирьох підродин (Kondratyuk et al. 2013, 2014a,b; 2015a-e, 2016, 2017; Søchting et al. 2014a,b).

Виставка праць О.В. Фоміна
у науковій бібліотеці Інституту ботаніки НАН України